

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

19 november 2024

ADVIES 2024-124

met betrekking tot de weigering om inzage in adviezen naar
aanleiding van het aannemen van een wet

(CTB/2024/129)

Sleutelwoorden : FOD Justitie – Adviezen naar aanleiding van het goedkeuren een wet – Art. 8, § 2, Wet van 11 april 1994

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 28 augustus 2024 vraagt X aan de Bibliotheek van de FOD Justitie het volgende:

“In DOC 55 3514/001 wordt in de memorie van toelichting op pagina 5 verwezen naar een voorstel geformuleerd door het federaal parket. Graag ontvang ik een kopie van dat voorstel van het federaal parket. Ik kon echter geen specifieke referentie of document nummer vinden.

“In het tweede nieuwe artikel wordt de voorwaarde van de in België gevonden dader omschreven op een wijze die in overeenstemming is met de rechtspraak van het Hof van Cassatie (zie het toekomstige artikel 14/13). Het werd voorgesteld door het federaal parket. In het derde nieuwe artikel wordt op expliciete wijze verduidelijkt dat de Belgische rechtbanken bevoegd zijn in geval van strafbare poging, eveneens op voorstel van het federaal parket. Deze beide artikelen worden ingevoegd in afdeling 6 (“Algemene bepalingen”, zie de toekomstige artikelen 14/12 en 14/13).”

1.2. Per e-mail van 28 augustus 2024 antwoordt het FOD Justitie als volgt:

“Ik kan U helaas niet verder helpen met uw vraag. Misschien moet U eens het federaal parket zelf contacteren.”

1.3. Per e-mail van 29 augustus 2024 richt de aanvrager zich tot de Kamer van Volksvertegenwoordigers:

“In de nieuwe wet Strafprocesrecht I, DOC 55 3514/001, ingediend door parlementair Philippe Goffin, terug te vinden op <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/3514/55K3514001.pdf> wordt herhaaldelijk verwezen naar voorstellen van het Federaal Parket. Bijvoorbeeld, in de memorie van toelichting op pagina 5 kan men lezen:

“In het tweede nieuwe artikel wordt de voorwaarde van de in België gevonden dader omschreven op een wijze die in overeenstemming is met de rechtspraak van het Hof van Cassatie

(zie het toekomstige artikel 14/13). Het werd voorgesteld door het federaal parket. In het derde nieuwe artikel wordt op expliciete wijze verduidelijkt dat de Belgische rechtbanken bevoegd zijn in geval van strafbare poging, eveneens op voorstel van het federaal parket. Deze beide artikelen worden ingevoegd in afdeling 6 (“Algemene bepalingen”, zie de toekomstige artikelen 14/12 en 14/13)”

Dit is slechts een voorbeeld, er zouden als ik goed kon tellen in het document een 10-tal voorstellen van het Federaal Parket zijn opgenomen in diverse bepalingen van de wet. Deze voorstellen van het Federaal Parket blijken niet bij de parlementaire stukken gevoegd op de web site van het parlement.

Graag vraag ik dan ook een kopie van deze voorstellen van het federaal parket aan het parlement, waarop verschillende bepalingen in de wet blijken te zijn gestoeld.”

1.4. Per e-mail van 29 augustus 2024 antwoordt de Kamer van Volksvertegenwoordigers (Commissie van Justitie) het volgende:

“De voorstellen van het federaal parket werden door de regering niet ter beschikking gesteld.

Ten algemene titel merken we in dit verband op dat de door de commissie ontvangen adviezen werkdocumenten ten behoeve van de commissieleden zijn en in de regel als dusdanig niet worden gepubliceerd of ter beschikking gesteld.”

1.5. In antwoord op een vraag tot verduidelijking van de aanvrager d.d. 29 augustus 2024, bevestigt de Kamer van Volksvertegenwoordigers (Commissiedienst) per e-mail van 2 september 2024 dat zij de gevraagde voorstellen niet ontvangen hebben.

1.6. Per e-mail van 29 augustus 2024 richt de aanvrager zich opnieuw tot de FOD Justitie:

“Enkele bepalingen in deze wet schenden internationale verplichtingen. Ondermeer bepalingen die er kwamen op voorstel van de federale procureur. Deze voorstellen van het federaal parket

zijn dus constitutionele elementen van een wet die schendingen door België van internationale rechtsnormen mogelijk maakt.

Het Federaal parket spreekt in naam van de minister van justitie, echter, maakt er een punt van om geen transparantie te verlenen met betrekking tot haar voorstellen aan het parlement.

De kamer blijkt de geformuleerde voorstellen niet bij te houden, enkel ernaar te verwijzen.

Ik hoop dat dergelijke belangrijke documenten toch ergens worden bijgehouden, in bibliotheek of archief van het ministerie dat toch het kruispunt is tussen wetgevend en uitvoerend?

Met dank voor uw hulp bij het opsporen van deze documenten.”

1.7. Gelet op het uitblijven van een antwoord van de FOD Justitie, richt de aanvrager op 28 oktober 2024 een verzoek om advies aan de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur (hierna: “de Commissie”).

1.8. Op 29 oktober 2024 verzoekt het secretariaat van de Commissie om de stukken van het dossier te mogen ontvangen, met name de oorspronkelijke verzoeken tot inzage van de aanvrager, de eventuele beslissingen van de betrokken instanties, en het verzoek tot heroverweging.

1.9. Uit de overgemaakte stukken blijkt dat de aanvrager per e-mail van 29 oktober 2024 de FOD Justitie om het volgende verzoekt:

“Op 28/08 stelde de bibliotheek van het ministerie van justitie dat zij "niet verder kan helpen" op de vraag tot kopie van de vele voorstellen die het federaal parket formuleerde aan het parlement in naam van het ministerie van justitie voor het opmaken van de wet strafprocesrecht I.

Vermits de kamer van volksvertegenwoordigers op 29/08 communiceerde dat de bevoegde commissie justitie van het parlement deze niet bijhoudt, stelde ik de bibliotheek van het ministerie van justitie opnieuw de vraag op 29/08. Ik mocht daar geen verder bericht over ontvangen.

Om de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten in de mogelijkheid te stellen om een verzoek te onderzoeken, stel ik de bibliotheek van het ministerie van justitie opnieuw de vraag.

Graag ontvang ik kopie van alle voorstellen, suggesties, (aan)vragen, ... die het ministerie van justitie via het federaal parket overmaakte aan het parlement bij de opmaak van de wet strafprocesrecht I."

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De aanvrager heeft niet voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: "de wet van 11 april 1994") door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de betrokken instantie en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

"Wanneer de verzoeker moeilijkheden ondervindt om de raadpleging of de verbetering van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze wet, met inbegrip van het geval van uitdrukkelijke beslissing tot afwijzing bedoeld in artikel 6, § 5, derde lid, kan hij een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken administratieve instantie. Terzelfdertijd verzoekt hij de Commissie een advies uit te brengen."

Artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 voorziet in een georganiseerd administratief beroep. Dit beroep is niet aan zware vormvoorschriften onderworpen. Niettemin wordt het administratief beroep pas op regelmatige wijze ingesteld indien er zowel een verzoek tot heroverweging aan de beslissingsbevoegde overheid als een verzoek om advies aan de Commissie gericht wordt. Het gaat hier om twee van elkaar te onderscheiden, doch noodzakelijke onderdelen van voormeld administratief beroep.

Het komt daarbij aan de aanvrager toe om de door artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 vereiste stappen te zetten.

Door na te laten om gelijktijdig, dit wil zeggen op dezelfde datum, met het verzoek om advies aan de Commissie ook een verzoek tot heroverweging

aan de betrokken instantie te richten, heeft de aanvrager niet voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994. Dit maakt zowel het verzoek om advies d.d. 28 oktober 2024 als het verzoek tot heroverweging d.d. 29 oktober 2024 onregelmatig.

Het staat de aanvrager evenwel vrij om een nieuw verzoek tot heroverweging bij de betrokken administratieve instantie en een gelijktijdig verzoek om advies bij de Commissie in te dienen in overeenstemming met artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994.

Brussel, 19 november 2024,

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter